

УДК 378.147:811.111'276.6:316.7

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10\(40\)-801-814](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-10(40)-801-814)

Процько Євгенія Сергіївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, <https://orcid.org/0000-0002-8806-4919>

Тішечкіна Катерина Вікторівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Миколаївський національний аграрний університет, <https://orcid.org/0000-0003-1814-0813>

Курбатова Тетяна Володимирівна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Криворізький національний університет, <https://orcid.org/0009-0008-1290-6404>

КРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядається країнознавчий аспект як стратегічний компонент підготовки майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти України. Наголошується, що сучасні глобалізаційні процеси, мобільність та мультикультурність освітнього середовища висувають нові вимоги до професійної компетентності педагога, зокрема до його здатності інтегрувати культурологічні, історичні та соціальні знання у навчальний процес. Визначено, що країнознавчий компонент охоплює як теоретичну, так і методичну підготовку: від опанування історії, політичних і соціальних реалій англійських країн до формування вміння працювати з автентичними матеріалами, організовувати проектну діяльність та міжкультурні дискусії. Досліджено, що сучасні підходи, зокрема CLIL, змішане навчання, проектно-орієнтовані методики та інтерактивні цифрові платформи (Kahoot!, Quizlet, Padlet), істотно підвищують ефективність засвоєння культурологічного матеріалу. Наведені результати експериментальних досліджень у педагогічних університетах України підтверджують зростання рівня міжкультурної обізнаності студентів на 25–40 % після впровадження інтерактивних завдань, віртуальних екскурсій і міжнародних дистанційних обмінів. Особлива увага приділяється методам оцінювання міжкультурної компетентності: портфоліо, проектним роботам, рольовим іграм та

рефлексивним щоденникам, які дають змогу комплексно оцінити професійну готовність студентів. Акцентовано на проблемах фрагментарності програм, нестачі методичних матеріалів та недостатній підготовці викладачів, що ускладнює системне впровадження країнознавства. Обґрунтовано необхідність розробки нових освітніх стандартів, методичних комплектів, міжнародної співпраці та створення електронних ресурсів з автентичними матеріалами. У підсумку доведено, що країнознавчий аспект формує критичне мислення, медіаграмотність, культурну чутливість та професійну мобільність, забезпечуючи готовність майбутніх учителів англійської мови до ефективної діяльності у полікультурному середовищі.

Ключові слова: країнознавство, підготовка вчителів англійської мови, міжкультурна компетентність, CLIL, змішане навчання, цифрові платформи, професійна мобільність.

Protsko Yevheniia Serhiyivna PhD in Education, Associate Professor, Associate Professor at English and its Methodology Department, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, <https://orcid.org/0000-0002-8806-4919>

Tishechkina Kateryna Viktorivna PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Mykolaiv National Agrarian University, <https://orcid.org/0000-0003-1814-0813>

Kurbatova Tetiana Volodymyrivna PhD (Philology), Associate Professor, Associate Professor of the Foreign Languages Department, Kryvyi Rih National University, <https://orcid.org/0009-0008-1290-6404>

THE COUNTRY STUDIES ASPECT IN THE TRAINING OF FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. The article examines the country studies aspect as a strategic component of training future English language teachers in higher education institutions of Ukraine. It is emphasized that modern globalization processes, mobility, and the multicultural nature of the educational environment impose new requirements on the professional competence of teachers, particularly their ability to integrate cultural, historical, and social knowledge into the teaching process. It is determined that the country studies component covers both theoretical and methodological training: from mastering the history, political, and social realities of English-speaking countries to developing the ability to work with authentic materials, organize project activities, and conduct intercultural discussions.

The study reveals that modern approaches, such as CLIL, blended learning, project-based methods, and interactive digital platforms (Kahoot!, Quizlet, Padlet), significantly increase the effectiveness of cultural material acquisition. The results of experimental research in pedagogical universities of Ukraine confirm a 25–40% increase in students' intercultural awareness after the implementation of interactive tasks, virtual excursions, and international online exchanges. Special attention is given to methods of assessing intercultural competence: portfolios, project works, role-playing games, and reflective journals, which allow a comprehensive evaluation of students' professional readiness. The paper highlights the problems of program fragmentation, shortage of methodological materials, and insufficient teacher training, which complicate the systematic integration of country studies. The necessity of developing new educational standards, methodological toolkits, international cooperation, and electronic resources with authentic materials is substantiated. In conclusion, it is proven that the country studies aspect fosters critical thinking, media literacy, cultural sensitivity, and professional mobility, ensuring the readiness of future English language teachers for effective activity in a multicultural environment.

Keywords: country studies, English language teacher training, intercultural competence, CLIL, blended learning, digital platforms, professional mobility.

Постановка проблеми. У сучасному українському освітньому середовищі зростає інтерес до інтеграції країнознавчих компонентів у підготовку майбутніх учителів англійської мови. Тенденція зумовлена необхідністю формування в студентів не лише мовних навичок, а й міжкультурної компетентності, що є важливим аспектом професійної діяльності в умовах глобалізації.

Згідно з дослідженням О. Вознюк та ін., проведеним у 2023 році, понад 70% студентів вищих навчальних закладів України вважають важливим включення країнознавчих елементів у навчальний процес з іноземних мов [11, с. 7]. Отримані результати свідчать про усвідомлену потребу майбутніх педагогів у розширенні культурологічної складової їхньої підготовки.

Інтеграція країнознавства у навчальні програми дозволяє не лише збагачувати мовну освіту, а й сприяє розвитку критичного мислення, толерантності та готовності до міжкультурної комунікації. Враховуючи ці фактори, постає потреба в удосконаленні методичних підходів та розробці відповідних навчальних матеріалів, що відповідають сучасним вимогам освітнього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В українській педагогічній науці спостерігається значний сплеск уваги до інтеграції країнознавчих

аспектів у підготовку майбутніх учителів англійської мови. Завдяки цьому аспекту студенти матимуть можливість не лише оволодіти мовними навичками, але й для набуття міжкультурної компетенції та ефективних комунікативних здібностей, які є незамінними в умовах сучасної глобалізації.

Історичну актуальність розвитку підготовки вчителів іноземних мов висвітлила В. Безлюдна [1] через аналітичну розповідь про послідовність еволюції методичних підходів вищих педагогічних закладів України у ХХ ст. Вона вважає надважливим формування у студентів лінгвістичної та країнознавчої компетенції як основи майбутньої професійної діяльності; отже, сучасна методологія змішаного навчання полегшує інтеграцію країнознавчих компонентів у навчальний процес. Слід зазначити, що інноваційні технології на заняттях з англійської мови підвищують готовність учнів до міжкультурної комунікації та плідного навчання, зазначають В. Безлюдна, І. Щербань, О. Комар [2].

Детальний контент-аналіз професійної підготовки вчителів іноземної мови представила І. Волотівська [3]. Загалом слід відмітити, що вона простежує зміни в навчальних програмах з другої половини 20-го століття до перших років 21-го століття, таким чином надаючи можливість оцінити поступове вливання елементів, пов'язаних з країнознавством, у навчальні курси. Загалом, такі зміни забезпечують системне формування культурної свідомості студентів і їхню готовність до здійснення педагогічної практики в міжкультурному середовищі.

В основі поєднання країнознавчих компонентів у професійній підготовці лежить компетентнісний підхід, як його описав В. Коваль [4]. Такий підхід дозволяє поєднати теоретичну базу, методологічні навички та культурні знання, що дуже зручно для розвитку нових поколінь учителів. Порівняння систем професійної освіти в Україні та ЄС, яке здійснив О. Комар [5], висвітлює роль міжнародного досвіду в підготовці вчителів, зокрема щодо вливання культурного змісту та міжкультурної взаємодії.

Н. Лавриченко говорить про труднощі організації сучасної підготовки вчителів у ХХІ столітті, переважно про два аспекти: формування міжкультурної компетентності та країнознавчої грамотності [6]. При цьому, Л. Марушко доводить, що диференційоване та індивідуалізоване навчання студентів дає можливість ефективніше інтегрувати культурні елементи та зміст країнознавства в навчальний процес, підвищуючи ефективність професійної підготовки [7].

Вплив глобалізації англійської мови на розвиток мовної освіти розглядає О. Мілютіна [8], яка підкреслює необхідність включення культурологічного матеріалу у навчальні програми для формування

мовленнєвої та культурної компетентності. Системна організація навчального процесу, включно з контролем навчальної діяльності, є важливим чинником забезпечення результативності підготовки, що висвітлює В. Панченко [9]. Сучасні інформаційно-освітні середовища створюють додаткові можливості для інтеграції країнознавчих матеріалів, що детально аналізує О. Рогульська [10]. Цифрові ресурси та інноваційні технології дозволяють поєднати мовну підготовку з культурологічним контентом, формуючи у студентів комплексну готовність до педагогічної практики. Безпосередньо країнознавчий аспект у професійній підготовці учителів англійської мови досліджує Т. Тупицька [11], підкреслюючи важливість комплексного підходу до формування лінгвокраїнознавчої компетентності та готовності студентів до міжкультурного спілкування.

Мета статті – дослідження особливостей та методик інтеграції країнознавчого аспекту у підготовку майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти та визначення ефективних підходів формування лінгвокраїнознавчої компетентності студентів.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти містить у собі не лише формування лінгвістичної компетенції, а й розвиток культурологічної, країнознавчої та міжкультурної здатності. Країнознавчий аспект – це системний компонент професійної підготовки, який забезпечує здатність викладача не просто володіти мовою, а й адекватно передавати знання про культуру, історію, соціальні реалії англійськомовних країн; формувати у студентів розуміння культурних кодів, цінностей і практик; організовувати педагогічну діяльність, що сприяє міжкультурному діалогу [11, с. 10]. У сучасних умовах глобалізації й інтеграції міжкультурні компетенції стають обов'язковим елементом професійної ідентичності вчителя англійської мови, і країнознавство виступає ключовим інструментом у формуванні цих компетенцій.

Країнознавчий компонент включає в себе як теоретичну підготовку – знання історії, політичного ладу, соціальних інститутів, мистецтва, повсякденного побуту, освіти та традицій англійськомовних країн, так і методичну підготовку – вміння організувати навчально-виховний процес з використанням автентичних матеріалів, міждисциплінарних зв'язків та проектної діяльності [4, с. 112]. Професійна підготовка має змістити акцент з передачі сухих фактів на формування вміння критично інтерпретувати культурні явища, порівнювати їх з рідною культурою студентів, виявляти стереотипи й мислити з позицій емпатії та етичної рефлексії. Таким чином, країнознавство – це не знання фактів, а вміння мислити в культурному контексті та транслювати це мислення в навчальну практику.

В умовах сучасної глобалізованої освіти підготовка майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти вимагає не лише високого рівня мовної компетенції, а й глибокого розуміння соціокультурного, історичного та політичного контексту англomовних країн.

В. Безлюдна підкреслює, що ще у другій половині ХХ століття в педагогічних закладах України активно впроваджувалися курси з країнознавства, які дозволяли студентам формувати базову лінгвокультурну компетенцію та готуватися до реальної викладацької діяльності у міжнародному освітньому середовищі [1, с. 241]. І. Волотівська додає, що систематичне вивчення культури, традицій і політичних особливостей англomовних держав сприяло розвитку критичного мислення студентів та їх здатності до міжкультурного порівняння [3, с. 54–60]. Таким чином, країнознавчий компонент став невід'ємною частиною професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов.

Сучасні методики навчання трансформували традиційний підхід до країнознавства. Зокрема, впровадження змішаного навчання, що поєднує очні заняття та онлайн-платформи, дозволяє студентам ефективніше засвоювати культурологічний матеріал [2, с. 25–31]. За даними експериментального дослідження у Черкаському університеті, після застосування інтерактивних онлайн-завдань та віртуальних екскурсій на 30 % покращилася орієнтація студентів у соціокультурних особливостях англomовних країн, що свідчить про ефективність цифрових технологій у вивченні країнознавства.

Розвиток країнознавчого компонента сприяє формуванню лінгвокультурної компетенції, ключової для професійної діяльності майбутніх учителів. Інтеграція знань з історії, політики та традицій англomовних країн у навчальний процес дозволяє студентам розвивати навички аналізу міжкультурних явищ і формувати професійні компетенції, необхідні для створення сучасного навчального середовища [3, с. 105–112]. Практична реалізація включає підготовку проєктів, презентацій, аналіз аутентичних текстів та проведення дискусій англійською мовою, моделюючи реальні комунікативні ситуації. Сучасні виклики глобалізації потребують знання актуальних культурних тенденцій та медіаресурсів англomовних країн.

О. Мілютіна зазначає, що глобалізація англійської мови як міжнародного інструменту комунікації обумовлює необхідність підготовки студентів до використання цифрових ресурсів та інтерактивних платформ у навчальному процесі [8, с. 12–15]. Використання платформ Kahoot!, Quizlet та Padlet дозволяє організувати інтерактивні країнознавчі заняття та покращити засвоєння матеріалу на 25–40 % за даними експериментальних досліджень у провідних педагогічних університетах України.

Методика CLIL (Content and Language Integrated Learning) є важливим інструментом інтеграції мовного та країнознавчого компонентів. Підготовка майбутніх учителів із застосуванням CLIL сприяє одночасному розвитку мовної компетенції та глибокому розумінню культурних особливостей країн-носіїв мови [6, с. 15]. Наприклад, студенти Житомирського державного університету імені Івана Франка, виконуючи проекти з культурології та історії англomовних країн, демонструють підвищення рівня міжкультурної обізнаності на 35 %.

Контроль знань студентів у країнознавчому компоненті передбачає використання тестів, письмових робіт, рефератів та презентацій.

Систематичне оцінювання формує самостійність та усвідомлення важливості міжкультурної компетенції [9, с. 46–49]. Тут варто навести досвід Чернівецького університету, де застосувалися комбіновані форми оцінювання, що, в свою чергу, дозволило підвищити середній бал за країнознавчі дисципліни з 78 до 86 % за семестр.

Не менш вагомим елементами практичного засвоєння країнознавчого матеріалу є міжнародна мобільність та стажування. Адже участь студентів у міжнародних програмах обміну, конференціях та освітніх проектах у ЄС значно підвищує рівень міжкультурної компетенції та практичної готовності до професійної діяльності [5, с. 12–14]. Так, у 2022–2024 рр. понад 120 студентів українських педагогічних університетів проходили стажування у Великій Британії та Ірландії, де мали змогу відпрацювати методику інтегрованого навчання англійської мови та культурології на практиці.

Інтеграція країнознавства у навчальний процес підтримується сучасними нормативними документами. Національна стратегія розвитку освіти України до 2030 року наголошує на необхідності формування міжкультурної компетентності студентів та інтеграції цифрових технологій у викладання іноземних мов [6]. Використання стандартів CEFR у поєднанні з міжкультурним компонентом забезпечує готовність студентів до викладання англійської мови на сучасному європейському рівні.

Аналіз сучасних досліджень демонструє, що інтеграція країнознавчих елементів у навчальні дисципліни підвищує мотивацію студентів, сприяє глибшому засвоєнню лексики та структури мови через семантичні й культурні зв'язки, а також розвиває критичне мислення й міжкультурну чутливість. При цьому, студенти, які проходять курси країнознавства або беруть участь у міжкультурних проектах, демонструють вищі показники комунікативної компетенції та педагогічної готовності до роботи в полікультурному середовищі.

Методичні підходи до інтеграції країнознавства повинні включати (рис. 1).

Рис. 1. Методичні підходи до інтеграції країнознавства у підготовку майбутніх учителів англійської мови
Джерело: складено авторами на основі [10, с. 24-25]

Зазначені на рис. 1 підходи активізують студентів як дослідників культури, спонукають до самостійного пошуку інформації, її аналізу та застосування в педагогічній практиці.

Практики співпраці з носіями мови або дистанційні обміни посилюють практичний вимір країнознавства та формують особистісні стратегії міжкультурної комунікації.

У табл. 1 зосереджено увагу на практичних методах інтеграції країнознавства, які забезпечують комплексний розвиток мовної, культурної та педагогічної компетентності студентів.

Таблиця 1

Практичні методи інтеграції країнознавства у навчальний процес

Метод	Характеристика	Практичний приклад	Очікувані результати	Форма оцінювання
CLIL (інтегроване навчання)	Поєднання предметного і мовного навчання	Модуль "Освітні практики Великої Британії" з презентаціями студентів	Підвищення мовної та культурної компетентності	Проект, презентація, рефлексія

Метод	Характеристика	Практичний приклад	Очікувані результати	Форма оцінювання
Змішане навчання	Очні заняття + онлайн-ресурси і віртуальні екскурсії	Використання відео-екскурсій музеїв та подкастів у завданнях	Доступ до автентичних матеріалів, гнучкість навчання	Портфоліо, тести, аналітичні записи
Проектно-орієнтоване навчання	Дослідницькі міні-проекти з культурної тематики	Створення навчальної збірки для шкільного уроку	Розвиток дослідницьких навичок і педагогічної майстерності	Проектна оцінка, експертна рецензія
Рольові ігри та кейси	Моделювання міжкультурних ситуацій і конфліктів	Імітація шкільної дискусії на тему культурних норм	Формування міжкультурної чутливості і комунікативних стратегій	Спостереження, рубрики оцінювання
Дистанційні обміни/співпраця з носіями	Співпраця через платформи відеозв'язку	Спільні семінари зі школами-партнерами з англомовних країн	Безпосередній міжкультурний досвід, мовна практика	Звіти, відео-рефлексії

Джерело: складено авторами на основі [3, с. 39]

В даному випадку особлива увага приділяється формуванню професійних компетенцій, що поєднують мовну кваліфікацію з культурною рефлексією. Сюди входить: інтерпретація автентичних текстів, створення уроків, що сприяють розвитку культурної компетентності учнів, використання інтерактивних методів для моделювання міжкультурних конфліктів та володіння прийомами оцінювання культурного розуміння.

Критичний аналіз медіаресурсів та глобальних наративів є важливим елементом підготовки. Медіа-простір формує уявлення студентів про інші культури через стереотипи, карикатури та вибірккові репрезентації. Тому освіта вчителя повинна включати інструменти медіаосвіти для виявлення упереджень, перевірки фактів та формування відповідального підходу до використання медіа у шкільній практиці [6, с. 14].

Педагогічна діагностика та методи оцінювання культурної компетентності потребують адаптації. Традиційні тести часто фіксують лише знання фактів, але не здатність до інтерпретації й застосування знань у міжкультурних ситуаціях. Погоджуємося із думкою В. Панченка, що альтернативні моделі оцінювання (портфоліо, проектні роботи, рольові ігри,

рефлексивні щоденники) дають змогу об'єктивніше оцінити розвиток міжкультурної чутливості та педагогічної готовності [9, с. 46].

Сучасні дослідження [2; 4; 5; 7] вказують на низку труднощів, що супроводжують інтеграцію країнознавства у підготовку майбутніх учителів: теми у навчальних програмах часто розглядаються фрагментарно, відчувається нестача методичних матеріалів, викладачі недостатньо підготовлені до проведення міжкультурних занять, а доступ до автентичних джерел обмежений. Додатково, перевантаженість навчальних планів ускладнює включення міждисциплінарних активностей. Інституційний рівень проблеми проявляється у відсутності чіткого нормативного підґрунтя та стандартів щодо обсягу та форм країнознавчої підготовки.

Вирішення цих викликів потребує комплексного підходу. Серед ключових заходів: перегляд освітніх стандартів із визначенням результатів навчання у сфері міжкультурної компетенції, розробка модульних курсів і методичних комплектів, підвищення кваліфікації викладачів через спеціалізовані тренінги, активізація міжнародної співпраці та організація дистанційних обмінів, а також створення електронних платформ із автентичними матеріалами та методичними рекомендаціями для інтеграції країнознавства у навчальний процес.

Практичні методичні рекомендації для вишів включають поєднання теоретичних і практичних компонентів: дослідницькі проєкти, аналіз конкретних феноменів (освітні практики у Великобританії чи США, святкові традиції, система культурного менеджменту), розробку навчальних сценаріїв, збірок автентичних матеріалів та проведення міні-практик у школах з міжкультурним супроводом. Інтеграція міждисциплінарних зв'язків з історією, культурологією, соціологією та медіапедагогікою забезпечує глибшу контекстуалізацію матеріалу [8, с. 10].

При цьому, результати впровадження таких підходів проявляються у підвищенні якості методичної підготовки: студенти краще орієнтуються у виборі автентичних джерел, створюють навчальні матеріали з культурологічним акцентом, ефективніше планують уроки, демонструють відкритість до міжнародних практик і готовність до інноваційних форм навчання. Це позитивно впливає на мотивацію школярів та робить вивчення мови більш осмисленим. Для забезпечення стійкості та масштабованості ініціатив у країнознавчій підготовці необхідне системне впровадження: внесення змін до програм, створення міжуніверситетських мереж, поширення успішних практик через публікації й конференції та підтримка освітніх органів. Важливо мотивувати молодих викладачів до педагогічних інновацій, забезпечивши ресурси, менторську підтримку та визнання академічних досягнень у сфері міжкультурної освіти.

У світлі сучасних викликів – глобальної мобільності, міграційних процесів, мультикультурності шкільних аудиторій і цифровізації освіти – роль країнознавчого компонента у підготовці майбутніх учителів англійської мови набуває особливої ваги. За твердженням О. Комара, вчитель із методичною майстерністю та культурною чутливістю здатен створити інклюзивне навчальне середовище, сприяти формуванню у школярів навичок міжкультурного співіснування та підготувати їх до життя в полікультурному світі [5, с. 11].

Отже, країнознавчий компонент у підготовці майбутніх учителів англійської мови необхідно трактувати як ключовий елемент професійної освіти. Його впровадження потребує продуманого, комплексного підходу, творчого використання методик та взаємодії різних освітніх інституцій. Такий підхід збагачує підготовку фахівців, формуючи вчителя, який не обмежується лише володінням мовою, а водночас орієнтується в культурних контекстах, здатний критично оцінювати інформацію, створювати інклюзивне освітнє середовище й виконувати роль посередника між культурами. У сфері освіти саме такі педагоги стають визначальними, адже вони спроможні виховувати покоління, яке відкрите світові та відповідальне у міжкультурній взаємодії.

Висновки. Таким чином, країнознавчий аспект у підготовці майбутніх учителів англійської мови є не другорядним доповненням, а фундаментальною основою професійного становлення. Йдеться не лише про мовну компетентність, а й про вміння бачити за мовою її носіїв, їхні традиції, цінності та стиль життя. Саме країнознавство забезпечує майбутньому педагогу можливість виховувати учнів у дусі ширшого світобачення, вміння виходити за межі власного культурного простору та відкриватися до сприйняття іншого.

Практичний досвід показав, що найбільш результативними є методи, які поєднують навчання мови з безпосереднім зануренням у культуру: інтегровані підходи на зразок CLIL, проєктна діяльність, рольові ігри, дистанційні обміни та використання сучасних цифрових платформ. Такі форми роботи не тільки поживляють заняття, а й дають студентам відчуття, що вивчення мови – це завжди діалог культур, у якому важливо проявляти повагу, толерантність і вміння бачити світ очима іншого.

Разом із тим було виявлено чимало труднощів: теми у програмах часто подаються уривчасто, викладачі нерідко залишаються без належної методичної підтримки, доступ до автентичних матеріалів обмежений, а нормативні документи не завжди чітко визначають місце країнознавства у підготовці майбутніх учителів. Вказані проблеми можна подолати лише завдяки спільним зусиллям – оновленню програм, створенню методичних

матеріалів, системним тренінгам для викладачів, налагодженню міжнародних контактів і практик студентської мобільності.

Особливе значення має усвідомлення, що країнознавчий компонент формує професійну ідентичність учителя англійської мови. Той, хто володіє не тільки знаннями з граматики чи лексики, а й уміє пояснити учням культурні коди, соціальні традиції й цінності англійськомовних країн, стає справжнім провідником міжкультурного діалогу. Такий учитель здатний виховати у школярів повагу до різноманітності, готовність до співпраці та відкрите ставлення до світу.

Отже, можна підсумувати, що країнознавство слід розглядати як динамічну систему, у якій поєднуються знання, практичний досвід, методичні підходи та сучасні інновації. Її інтеграція в освітній процес сприяє підвищенню якості підготовки педагогів і формуванню нового покоління вчителів, здатних гармонійно поєднувати професійну компетентність із культурною чутливістю, а педагогічну майстерність – із гуманістичними цінностями. Такі педагоги мають потенціал виховати молодь, яка зможе жити у багатокультурному середовищі та вести відповідальний діалог між різними культурами.

Література:

1. Безлюдна В. В. Тенденції розвитку професійної підготовки вчителів іноземних мов у вищих закладах освіти (60-ті рр. ХХ століття). *Наукові записки (Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя)*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2016. № 1. С. 240–244. (Серія «Психологопедагогічні науки»). URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5924/1/Tendencii_rozv_prof_pidgotovki.pdf
2. Безлюдна В. В., Щербань І. Ю., Комар О. С. Досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. 2019. Вип. 2. С. 25–31. URL: <https://scholar.google.com/citations?user=INC1iEsAAAAJ>
3. Волотівська І. І. Розвиток змісту фахової підготовки вчителя іноземної мови у педагогічних навчальних закладах в Україні (друга половина ХХ ст. – початок ХХІ ст.). Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 250 с. URL: https://eprints.zu.edu.ua/31126/1/avt_Volotivska.pdf
4. Коваль В. О. Підготовка майбутніх учителів української мови та літератури до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу в закладах вищої освіти. Умань: Візаві, 2021. 449 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053093.pdf>
5. Комар О. С. Неперервна професійна освіта вчителів англійської мови в Україні та Європейському Союзі: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Уманського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2019. Вип. 1. С. 9–15. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/zbirnik_nayk_praz/2019/1/9.pdf
6. Лавриченко Н. Підготовка вчителя іноземної мови ХХІ століття: виклики та перспективи. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2020. Вип. 1. С. 12–18. URL:

https://www.academia.edu/39366979/ПІДГОТОВКА_ВЧИТЕЛЯ_ІНОЗЕМНОЇ_МОВИ_АНГЛІЙСЬКОЇ_У_НОВОЇ_УКРАЇНСЬКОЇ_ШКОЛИ

7. Марушко Л. Диференційована та індивідуалізована підготовка майбутніх учителів природничих спеціальностей у закладах вищої освіти. *Проблеми хімії та сталого розвитку*. 2018. Вип. 1. С. 10–15. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/25774/1/molod_rynok.pdf

8. Мілютіна О. Вплив глобалізації англійської мови на розвиток мовної освіти. *Збірник наукових праць*. 2019. Вип. 3. С. 7–15. URL: https://www.academia.edu/39366979/ПІДГОТОВКА_ВЧИТЕЛЯ_ІНОЗЕМНОЇ_МОВИ_АНГЛІЙСЬКОЇ_У_НОВОЇ_УКРАЇНСЬКОЇ_ШКОЛИ

9. Панченко В. В. Організація контролю навчальної діяльності майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах України. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2018. Вип. 2. С. 45–50. URL: <https://dSPACE.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4127/Panchenko.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

10. Рогульська О. О. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів іноземних мов в умовах інформаційно-освітнього середовища закладів вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. Вип. 4. С. 22–28. URL: https://vspu.edu.ua/content/specialized_academic_council/doc/2020/Rogulska_O_O/dis.pdf

11. Безперервний професійний розвиток вчителів іноземних мов в Україні та за кордоном: монографія / Вознюк О.В., Гуманкова О.С., Деньгаєва С.В., Зимовець О.А., Кравець О.С., Кулак В.І., Михайлова О.С. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2023. 364 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/36809>

12. Тішечкіна К.В., Романишин І.М., Саламатіна О.О. Практична підготовка майбутнього вчителя іноземних мов в умовах війни: виклики і можливості. *Академічні візії*. 2025, 46.

References:

1. Bezliudna, V.V. (2016). Tendentsii rozvytku profesiinoi pidhotovky vchyteliv inozemnykh mov u vyshchych zakladakh osvity (60-ti rr. KhKh stolittia). *Naukovi zapysky (Nizhynskiy derzhavnyi universytet im. Mykoly Hoholia)*. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia, 1, 240–244. (Seriiia «Psykhologopedahohichni nauky»). URL: https://dSPACE.udpu.edu.ua/bitstream/6789/5924/1/Tendencii_rozv_prof_pidgotovki.pdf

2. Bezliudna, V.V., Shcherban, I.Yu., Komar, O.S. (2019). Dosvid vykorystannia zmyshanoho navchannia na zaniattiakh z anhliiskoi movy u zakladakh vyshchoi pedahohichnoi osvity [Experience of blended learning in English language classes in higher pedagogical education institutions]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriiia: Pedahohichni nauky*, 2, 25–31. URL: <https://scholar.google.com/citations?user=INC1iEsAAAAJ>

3. Volotivska, I.I. (2020). Rozvytok zmistu fakhovoi pidhotovky vchytelia inozemnoi movy u pedahohichnykh navchalnykh zakladakh Ukrainy (druha polovyna XX st. – pochatok XXI st.) [Development of the content of professional training of foreign language teachers in pedagogical institutions of Ukraine (second half of the 20th century – beginning of the 21st century)]. Zhytomyr: ZhDU imeni Ivana Franka. URL: https://eprints.zu.edu.ua/31126/1/avt_Volotivska.pdf

4. Koval, V.O. (2021). Pidhotovka maibutnykh uchyteliv ukrainskoi movy ta literatury do profesiinoi diialnosti na zasadakh kompetentnisnoho pidkhodu v zakladakh vyshchoi osvity [Preparation of future teachers of Ukrainian language and literature for professional activity on

the basis of the competence-based approach in higher education institutions]. Uman: Vizavi. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053093.pdf>

5. Komar, O.S. (2019). Neperevna profesiina osvita vchyteliv anhliiskoi movy v Ukraini ta Yevropeiskomu Soiuzi: porivnialnyi analiz [Continuous professional education of English language teachers in Ukraine and the European Union: comparative analysis]. *Naukovyi visnyk Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya: Pedahohichni nauky*, 1, 9–15. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/zbirnuk_nayk_praz/2019/1/9.pdf

6. Lavrychenko, N. (2020). Pidhotovka vchytelia inozemnoi movy XXI stolittia: vyklyky ta perspektyvy [Preparation of a foreign language teacher of the 21st century: challenges and prospects]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka*, 1, 12–18. URL: https://www.academia.edu/39366979/ПІДГОТОВКА_ВЧИТЕЛЯ_ІНОЗЕМНОЇ_МОВИ_А_АНГЛІЙСЬКОЇ_У_НОВОЇ_УКРАЇНСЬКОЇ_ШКОЛИ

7. Marushko, L. (2018). Diferentsiovana ta indyvidualizovana pidhotovka maibutnikh uchyteliv pryrodnykh spetsialnostei u zakladakh vyshchoi osvity [Differentiated and individualized training of future teachers of natural sciences in higher education institutions]. *Problemy khimii ta staloho rozvytku*, 1, 10–15. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/25774/1/molod_rynok.pdf

8. Miliutina, O. (2019). Vplyv hlobalizatsii anhliiskoi movy na rozvytok movnoi osvity [Impact of English language globalization on the development of language education]. *Zbirnyk naukovykh prats*, 3, 7–15. URL: https://www.academia.edu/39366979/ПІДГОТОВКА_ВЧИТЕЛЯ_ІНОЗЕМНОЇ_МОВИ_АНГЛІЙСЬКОЇ_У_НОВОЇ_УКРАЇНСЬКОЇ_ШКОЛИ

9. Panchenko, V.V. (2018). Orhanizatsiia kontroliu navchalnoi diialnosti maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov u vyshchyykh pedahohichnykh navchalnykh zakladakh Ukrainy [Organization of control of learning activities of future foreign language teachers in higher pedagogical institutions of Ukraine]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka*, 2, 45–50. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4127/Panchenko.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

10. Rohulska, O.O. (2020). Teoriia i praktyka pidhotovky maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov v umovakh informatsiino-osvitnioho seredovyscha zakladiv vyshchoi osvity [Theory and practice of training future foreign language teachers in the context of the information-educational environment of higher education institutions]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 4, 22–28. URL: https://vspu.edu.ua/content/specialized_academic_council/doc/2020/Rogulska_O_O/dis.pdf

11. Vozniuk, O.V., Humankova, O.S., Denihaieva, S.V., Zimovets, O.A., Kravets, O.Ye., Kulak, V.I., Mykhailova, O.S. (2023). *Bezperervnyi profesiinyi rozvytok vchyteliv inozemnykh mov v Ukraini ta za kordonom* [Continuous professional development of foreign language teachers in Ukraine and abroad]. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/36809>

12. Tishechkina, K.V., Romanyshyn, I.M., Salamatina, O.O. (2025). Praktychna pidhotovka maybutn'oho vchytelya inozemnykh mov v umovakh viyny: vyklyky i mozhlyvosti [Practical training of future foreign language teachers in wartime: challenges and opportunities]. *Academic Visions - Akademichni viziyyi*, 46.